

en saadan Sum bevilges til Skolelærerne der, men Folketællingen tværtimod, saavidt man kan see af den kongelige Bekjendtgjørelse derom, skal see igjennem Dvrighederne, saa har dette for mig været en bestemmende Grund til ogsaa at tilraade det ærede Thing ikke at bevilge disse 10,000 Rd.

Scholer: Det er ganske vist, som der ogsaa er ytret af flere ærede Talere, at Folketællingen er et meget byrdefuldt Hverv for Skolelærerne, og et Hverv, som foranlediger, at de paa enkelte Steder maae forsømme Skolen i mange Dage. Imidlertid vil det jo ikke ændre nogen af de Ulemper, der ere forbundne med Udførelsen af dette Hverv, hvis man giver dem den her foreslaaede Erstatning, og jeg troer med den ærede Nigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds (S. N. Hansen), at Skolelærerne overhovedet helst ville undvære denne Godtgjørelse. Jeg veed idetmindste, at det er Tilfældet med flere Skolelærere; jeg havde i Juleferien Leilighed til at samtale med Flere af dem angaaende dette Punkt, og de vare alle enige i, at de vilde beklage, hvis man vedtog dette Forslag, hvorved hver af dem fik en Erstatning af circa 3 Rd. for at udføre dette Arbeide. De udtalte tillige, at der ved den sidste Lov om Forbedring af Skolelærernes Raar var sørget saaledes for dem, at de kunne leve anstændigt, og de tilføiede, at de vilde ansee det for meget utaknemmeligt af dem, hvis de vilde forlange Erstatning for at udføre dette Arbeide, skjøndt de meget nødtigt vilde gjøre det. De vilde med Erkjendtlighedsfølelse af hvad der er gjort for Skolelærernes Raar med Glæde udføre dette Arbeide gratis, men de lagde rigtignok til, at de for vist haabede, at det vilde blive sidste Gang, man forlangte det af dem. Jeg troer saaledes, at de fleste Skolelærere langt hellere vilde undvære denne Erstatning end modtage den.

Scherning: Jeg skal ikke berøre Spørgsmaalet om Skolelærernes Erstatning eller Ikk'erstatning, om Skolelæreren hellere puffer at faae c. 1 Rd. om Dagen for det Arbeide, han udfører, end at gaae omkring og besøge Folk gratis. Een Skolelærer vil med Fornøielse

lade være i de Dage at holde Skole og besøge Folk rundt omkring i Distriktet og see hvorledes de have det i deres Hjem, spise og drikke med dem og more sig; en anden Skolelærer derimod vil finde det byrdefuldt og besværligt, en tredje vil finde det godt, naar han faaer 1 Rd. om Dagen derfor, og en fjerde vil ansee sig saa godt lønnet, at han ikke behøver at betales for dette Arbeide; det er Altsammen ikke af nogen stor Vigtighed. Naar det Arbeide, hvorom der her er Tale, hidtil er udført uden Betaling af Skolelærerne, og de nu ere bedre lønne end tidligere, saa er der ingen Grund til bagefter at give dem en Godtgjørelse for det Arbeide, de hidtil have udført gratis. Imidlertid bør denne Bøtering ikke komme til at see ud, som om man dermed meente, at det, hvis Administrationen krævede deres Tjeneste til dette Arbeide, skulde være en Tjeneste, som de ikke vare forpligtede til at udføre. Det, hvorpaa jeg vilde henlede Opmærksomheden, er, at der i vor hele Statsorganisme er en meget svag Side med Hensyn til Alt, hvad der angaaer Folketællingen, Regnskabet over Befolkningens Tiltagen og Aftagen, uagtet der er udgivet ikke faa Penge dertil, som, naar de bleve anvendte paa rette Maade, vilde kunne bringe denne Sag i en fuldstændig god Orden. Der er eet Sted under en lønnet Bestyrelse, hvor Folketællingen af en meget stor Deel af Befolkningen kommer i Betragtning for en længere Deel af denne Befolknings Levetid, og det er under Udskrivningsvæsenet, men Udskrivningsdistrikterne ere saastore, at Alt, hvad der skal have stedlig Betydning i disse, er tabt. Naar man opløste Udskrivningsdistrikterne og for de Midler, der derved kom til Statens Raadighed, ansatte en fuldmægtig — man kunde faae en høit lønnet fuldmægtig for de imellem 800 og 1,000 Rd. der ere tillagte hver Amtmand for hans Forretninger i denne Henseende — saa havde man en Mand, der kunde holde et stedligt Regnskab med hele Befolkningen. Naar man til dette Regnskab over Befolkningen lod indsende Optegnelser over samtlige Fødsler og Dødsfald og det med den fuldstændigste Orden, saa havde man en Control med disse Fødsler fra først Haand og Sikkerhed for den Bevægelse, de